Arubaan vindt geluk in

Hoe komt een Arubaan in het verre en koude Estland terecht? En die dan ook nog namens het voormalige Sovjetland de finale van het Eurovisiesongfestival wint! Onze verslaggever kleedde zich extra warm aan om het bijzondere levensverhaal van Efrén Benita alias Dave Benton op te tekenen.

DOOR RENÉ ZWART

Efrén Benita heeft een lange omweg gemaakt van zijn geboortegrond in de wijk Dakota om ruim 9.000 kilometer verder in een Ests dorpje zijn geluk te vinden. Een reis die de 65-jarige Arubaan over hoge pieken en door diepe dalen heeft gevoerd. „Ik kan terugkijken op een succesvolle carrière, maar het is niet gegaan zoals ik mij had voorgesteld toen ik er als klein jongetje van droomde de wereld in te trekken. Die wens zat er al jong in. Landende vliegtuigen kwamen vlak over de wijk waar ik opgroeide en elke keer als ik er een hoorde, rende ik naar buiten en riep tegen mijn moeder: ik ga vliegen."

Arubaan vindt geluk in het verre en koude Estland

De zon schijnt bijna Arubaans uitbundig, maar de winter hangt in de lucht als Benita, vergezeld door hond Luna, ons gastvrij verwelkomt in zijn huis in een groene villawijk zo'n dertig kilometer ten noorden van hoofdstad Tallinn. Vijftien jaar geleden is het alweer dat hij wereldfaam verwierf door uitkomend voor Estland het Eurovisiesongfestival te winnen. Onder de artiestennaam Dave Benton schreef hij met het winnende lied 'Everybody' geschiedenis: het was de eerste keer dat een voormalig Sovjetland won, hij was de eerste donkere winnaar en - met zijn 50 jaar - ook de oudste. En dat amper een paar jaar nadat hij diep, heel diep in de put zat en het leven eigenlijk niet meer verder hoefde voor hem. Hoe anders had de kleine Efrén de toekomst voor zich gezien.

Een wijze les op Aruba

„Ik had mijn dromen, maar Aruba is een klein eiland. De werkelijkheid is dat je naar school gaat en na het halen van je diploma op zoek gaat naar een baan. Via een vriend met wie ik samen in een bandje speelde, kwam ik bij juwelier Spritzer & Fuhrmann te werken. Door in mijn vrije tijd cursussen te volgen, groeide ik van assistent-magazijnmeester door naar de jongste salesmanager. Ik was verantwoordelijk voor de vestiging in het Aruba Caribbean Hotel met een voorraad van drie miljoen dollar aan juwelen en edelstenen." De wijde wereld bleef evenwel trekken. „Ik had een passie voor zingen. Naast mijn werk trad ik steeds vaker op, meestal in hotels. In 1981 werd ik uitverkoren om de Nederlandse Antillen te vertegenwoordigen bij de finale in Mexico City van het OTI-festival, de tegenhanger van het Eurovisiesongfestival voor Spaanstalige landen. Ik werd een na laatste, maar de ervaring was geweldig."

Terug op Aruba bood de manager van het toenmalige Sheraton hotel hem een contract voor drie maanden aan. „Ik had vier weken om een show in elkaar te zetten. Intussen was er een nieuwe manager uit Amerika gekomen die naar mijn show vroeg. Ik zei hem dat dat een verrassing zou zijn. Maar zo werkte het niet bij hem, het contract voor drie maanden werd teruggebracht tot een week. Daarna zien we wel, was zijn boodschap. Na mijn eerste optreden moest ik naar zijn tafeltje komen. 'Listen', zei hij, 'your dress is nice, you've a tremendous voice and you're moving well. But your show stinks.' Mijn reactie: 'Let's talk, vertel me wat ik anders moet doen.' De volgende dag kwam hij met een lijstje met nummers. Drie weken ging het prima tot een avond waarop ik zoals gebruikelijk werd aangekondigd als de 'star of the evening' en het publiek je met applaus verwelkomt. Maar dit keer bleef het stil: er zat slechts een ouder echtpaar in de zaal. Ik ben naar ze toegegaan en heb gezegd: als u ongestoord van uw diner wil genieten, kan ik weggaan, maar ik kan ook bij u aan tafel komen zitten en mijn nummers zingen. Na afloop zei de hotelmanager: 'Als dit je attitude is, kun je het nog ver schoppen.' Ik kreeg alsnog een contract voor drie maanden. Het is een les die me altijd is bijgebleven."

'Rising star'

Het gevoel dat de mogelijkheden op Aruba beperkt waren, bleef knagen. „Op een gegeven moment sta je lokaal aan de top. Je kunt nog naar Curaçao en Sint Maarten om op te treden, maar daarmee heb je het wel gehad. In 1985 ben ik naar Nederland gegaan. Dan begin je van voren af aan. Niemand kent je, niemand boekt je. Ik was een nobody. Ik liep alle talentenjachten af wat mij door de andere deelnemers niet in dank werd afgenomen omdat ik al professional was. Na een tijdje kwamen er wat boekingen, allemaal kleine dingetjes." Dat veranderde toen hij gebeld werd door een dame in Den Haag die auditie moest doen en wilde dat Benita voorafgaand aan haar eigen optreden een paar nummers zou zingen. „Dat was in het chique hotel Des Indes. Ik zong 'My Way', 'My Girl' en 'It's not unusual'. Er werd enthousiast gereageerd en de keurige heer die er voor de auditie was, sprak mij aan. Het bleek Lou van Rees te zijn, een grote meneer. Hij zei me dat ik goed was, maar niet voor Nederland. Je moet het ergens anders zoeken. Hij was bereid mij voor een jaar te boeken voor cruiseliners. Wow, dacht ik, nu ben ik uit de zorgen."

Met het overlijden van de bekende impresario kwam daar echter een eind aan. Benita ging aan de slag bij het conservatorium in Rotterdam, maar het bloed kroop waar het niet gaan kon. „In '93 kreeg ik een telefoontje uit Duitsland. Men had mij zien optreden tijdens een cruise en wilde mij mee hebben voor een kerst- en nieuwjaarstournee door Duitsland, Italië en Scandinavië. Dat viel precies in de vakantie dus dat was te combineren met mijn werk. Een paar maanden later volgde van diezelfde mensen het verzoek om de volgende dag in Oost-Berlijn te zijn voor een auditie voor de musical 'City Lights'. Ik zal nooit vergeten dat ik het Friedrichstadt Palast binnenkwam waar duizenden mensen zaten om auditie te doen. Ik kreeg nummer 15.832 opgeplakt. Ik was een nummer. Ik heb 'My way' gezongen en wat danspassen gedaan en kreeg te horen: 'See you in May.' Was ik aangenomen. Ik heb bij het conservatorium onbetaald verlof genomen en stond een jaar lang in City Lights."

Behalve goede herinneringen

Efrén Benita voor zijn huis in een door bossen omgeven villawijk op een half uurtje rijden van hoofdstad Tallinn.

Efrén met echtgenote Maris en hond Luna.

Advertentie
IG
2017
Happy New Year
May God bless you and your family on this special day.

het verre en koude Estland

hield hij er het pseudoniem Dave Benton aan over: geen 'nobody' en geen nummer meer, maar 'rising star'. Zo werd hij gevraagd om Engelbert Humperdinck te vervangen op een tournee door Australië. Daarna volgden lucratieve contracten van cruisemaatschappijen in Scandinavië. Hij zegde het conservatorium vaarwel en was waarvan hij in zijn jeugd droomde: fulltime artiest in een wereld zonder grenzen.

Diepe dalen, hoge pieken

Aan de grond

Hij was inmiddels verlost van een slecht huwelijk - 'Ik heb met de scheiding gewacht totdat mijn dochter en zoon volwassen waren en het waarom begrepen' - dus kon gaan en staan waar hij wilde. Bedoeld als appeltje voor de dorst investeerde hij zijn spaargeld via vrienden die er verstand van hadden. Dacht hij. En misschien hadden ze dat ook wel, maar feit was dat ze ergens in 1997 spoorloos verdwenen. Met medeneming van Benita's pensioenpotje.

„Ik had alles, mooie huizen, auto's en daar zat ik, in een kale kamer in Noorwegen. Ik had nog 500 dollar. Ik zat aan de grond. Niet door drank of drugs, maar beroofd op klaarlichte dag. Ik stelde mezelf de vraag: wat heb ik bereikt? Hebben de dingen die ik heb gedaan het geluk gebracht dat ik als klein jochie in Dakota dacht te vinden in de wereld? Ik was er slecht aan toe en vroeg me af wat voor zin het allemaal nog had. Ik voelde alleen maar leegte. Het was genoeg geweest. Ik bedacht dat ik nog één ding kon doen: Maris in Estonia bellen. Ik had haar een jaar eerder tijdens een cruise leren kennen. Het eerste dat ze zei: 'Weet je wel hoe laat het is? Halftwee in de nacht.' Ik heb gezegd dat ik alles kwijt was en: 'Ik hou van je, wat vind je ervan als ik in Estonia kom wonen?' En zij antwoordde: 'Pak je boeltje en kom hierheen.' De volgende dag zat ik achterin een kleine Mazda 323 van een vriend op de ferry."

Eurovisiesongfestival

Zo werd Ests de achtste taal die hij vloeiend beheerst en trouwde hij Maris met wie hij twee dochters kreeg. „Ik ben rustig begonnen met optredens, maar nadat ik gezongen had op een bierfestival ging het snel. Ik kwam in contact met Ivar Must, een songwriter en producer. In 2001 benaderde hij me of ik samen met een jonge zanger, Tanel Padar, met een door hem geschreven nummer wilde meedoen aan het nationale songfestival. 'Ik doe het alleen als je zegt dat we gaan winnen', antwoordde ik. Hij moet hebben gedacht dat ik niet goed bij mijn hoofd was, maar zei het wel. We wonnen inderdaad. Iedereen was in paniek want de vraag was wat we zouden doen in Kopenhagen waar dat jaar het Eurovisiesongfestival werd gehouden. In de euforie heb ik geroepen: 'We are going to win this shit.' Dat stond de volgende dag met grote koppen in de krant. Als je iets doet, dan moet je erin geloven en er ook vol voor gaan. Zo heb ik het mijn hele leven gedaan." Benita wist wat hem te wachten stond. „Het Eurovisiesongfestival heeft mij altijd geïntrigeerd. In mijn jeugd werd het niet uitgezonden op de Arubaanse tv, maar ik ging naar de bioscoop want het kwam wel in het Polygoonjournaal."

Tot veler verrassing liet 'Everybody' ten overstaan van een paar honderd miljoen televisiekijkers alle favorieten achter zich. De zege vervulde het kleine Estland dat zich in 1991 via een 'singing revolution' bevrijd had van de Russische overheersing met trots. Het leverde Benita de heldenstatus op zonder dat hem dat verleidde zich daarnaar te gedragen. „Ik heb van de goede, maar vooral van de slechte tijden geleerd dat succes betrekkelijk is. Natuurlijk heeft het mij geholpen, maar je moet niet denken dat het je daarna allemaal komt aanwaaien." Veel belangrijker dan het artistieke succes is dat hij zich gelukkiger voelt dan ooit. „Dat ene nachtelijke telefoontje heeft alles veranderd. Wat ik al die jaren had gezocht, vond ik hier. Ik geloof niet in toeval, het heeft zo moeten zijn. Tussen Aruba en Estonia is geen enkele connectie. Ik moest die ervaring in Noorwegen ondergaan om tot het inzicht te komen dat je dicht bij jezelf moet blijven."

Dave Benton en Tanel Padar tijdens hun optreden in de finale van het Eurovisiesongfestival 2001 in Kopenhagen.

De blijheid met de verrassende overwinning spat er vanaf.

Mi Perla, Mi Isla

Anno 2016 bestiert hij een goedlopend productiebureau. Optreden doet hij nog met regelmaat. „Onder meer in Helsinki. Dat is maar twee uur met de ferry dus je kunt makkelijk op één dag op en neer. Elk jaar doe ik een kersttournee. Dat begint eind oktober met een wekelijkse show. Van 1 december tot en met tweede kerstdag dagelijks. Ik heb een boek geschreven waarvoor ik gebruik heb gemaakt van mijn ervaringen. Ik geef masterclasses en lezingen. Ik heb een fantastische vrouw met wie ik twee prachtige dochters heb, Lisa van 15 en Sissi van 17. We hebben een heerlijk huis, aan de ene kant de bossen, aan de andere kant het strand en op een half uurtje rijden de prachtige hoofdstad Tallinn."

Opmerkelijk genoeg rept de gastheer de hele middag met geen woord over zijn tot de verbeelding sprekende tijd in Amerika. Hij stond in Las Vegas op het podium met groten der aarde zoals The Platters, Tom Jones, The Drifters en José Feliciano. Een periode die hij afdoet met de opmerking dat het leuk stond op zijn cv, 'maar artistiek insignificant was'. Aruba ligt hem nog altijd na aan het hart, zo bleek in maart toen hij ter gelegenheid van 30 jaar status aparte samen met dochter Sissi een bijzondere uitvoering opnam van 'Mi Perla, Mi Isla' die is terug te zien en te beluisteren via https://www.youtube.com/watch?v=mYwwotnZoTo.

„Estonia is een fijn land om te wonen, maar de winters zijn verschrikkelijk koud. Daarom denk ik er hard over om mijn oude dag op Aruba door te brengen. Mijn vrouw en de kinderen zien dat wel zitten." Benita's blik dwaalt af naar de ondergaande zon. „Het is niet gelopen zoals ik had gewild, maar het is goed gekomen. Daar ben ik dankbaar voor."

COLOFON

Uitgeverij
ABCourant nv

Coördinatie
Martha van Bergen
Kim Sambo

Opmaak
Brigitte van der Winden

Correctie
Miranda van Boven
Gerrinda Hendrikse
Caroline Slegtenhorst

Advertentie
Lucy Maduro
Ludgarda Margarittha
Judary Salomé

Redactie
Willem Bant
Nel Casimiri
Christel Cosijn
Ronald Donk
Giselle Ecury
Henry Habibe
Elodie Heloise
Solange Hendrikse
Julie Hengeveld
Jeroen Heuvel
Jacqueline Hooftman
Els Kroon
Yvonne Wolthuis
René Zwart

Advertentie

2017

Wishing you good health, happiness, and success in the coming year and always. Happy New Year

Charlie's Auto Center